

Ett repotage daterat 1953

Ante Backman i Bybo kolare, tjärbrännare snickare, nätbindare och mer därtill

Ännu finns det kvar kärnkarlar i vårt land, sådana som inte vet av annat än arbete och slit, som uppfostrat en stor barnskara till dugliga medborgare, och som, trots alla besvärligheter, dock i många fall ser framtiden ljusare än mången annan, I östra Jämtland, i Bybo i Håsjö finns en sådan representant för den gamla hederliga stammen. Ante Backman heter han, närmar sig de åttio men är spänstig och vital som få. Ante är i sitt slag en tusenkonstnär. Han har inget yrke vad man kan säga, men han har samtidigt massor av yrken. Ante är uppväxt i en ödebygd, en skogsby, och fick givetvis från unga år pröva på slitet med timmerhuggning. Han har också tagit sin inkomst från skogen och där hämtat sin och sin familjs levebröd.

Timmerhuggning och körning har han sysslat med i många år. Kolareyrket har han också varit hemma i och hur många milor han bränt ner vet han nog inte själv. Under kolartiden kamperade Ante i s. k. jordkulor, en koja som han själv tillverkade på några dagar, med ritningar i huvudet, intill någon blivande skogsmila. Utanpå trävirket skottade han så jord för att få bostaden tät och dragfri. Givetvis murade han också in en provisorisk mur så att det gick att elda i kojans, ty mat och kaffe skulle värmas och kokas. En kolare behöver massor med kaffe, säger Ante, för att kunna hålla sig vaken för att se till milorna, som fordrar skötsel dygnet om. På vårarna har Ante varit yrkesfiskare i insjöarna i grannskapet, fiskevägarna har mången gång varit långa och fiskelyckan har varit varierande men som helhet kan sägas att fångsterna har varit relativt goda och avsättningssvårigheter har han aldrig känt till.

Hundratals tjärdalar har Ante också arbetat med och utvunnit massor med härlig tjära. Virke till sina tjärdalar har han fått i furustubbar som han brutit upp ur jorden eller sprängt upp, efter avverkningarna. Ett arbete som inte precis är hälsosamt för veklingar. Sedan han fått upp tillräckligt med stubbar ur marken fraktar han dessa till den blivande tjärdalen, hugger stubbarna i större stickor som får torka, varefter han lägger dessa i tjärdalen, stybbar det hela och kolningsprocessen tar sin början. Sedan stubbarna uppvärmts ordentligt kommer så tjäran rinnande i en kanal som leder från dalen och som tappas upp i kärl av alla de slag. Avsättningen av denna produkt går minst lika bra som allt annat Ante fabricerar och saluför.

Nättillverkare är han också och det är hundratals nät han och hans fru tillverkat och sålt. Verkstaden har han inne i köket. God snickare är han också och tillverkar och säljer allehanda alster. Under slåttertid är det många som styr sina steg till honom för att tillhandla sig ett liorv eller en räfsa. Snickeriverkstaden har han ute i en uthusbod eller också ute i det fria. Den idoge håsjöbon och kärnkarlen har inte skapat sig en förmögenhet på alla sina arbeten. Men det var inte meningen heller anser han, huvudsaken att det hela slutade så att debet och kredit gick, eller går ihop. Sex barn har han kvar i livet, av vilka han givetvis fått gott stöd på gamla dar då krafterna tagit av, även för honom. Glad och språksam har han alltid varit, humoristisk och slagfärdig som få. En kärngubbe som trivs bra i sitt tjäll och torp några km från bebyggelsen i Håsjö by, inne i storskogen intill Fisksjön.

Tillägg till ovanstående

Anders Petter "Ante" Backman föddes 10 september 1873. Han skaffade sig en ko omkring 1919 och strax därpå ytterligare en. Ofta led familjen brist på mat. Potatis och kornmjöl

samt fisk var en vanligt förekommande måltid som serverades i hemmet. När det var som värst med maten så stötte de potatisen i salt som då var den enda födan. När de inte hade någon mjölk så blandade de istället sirap med vatten. Sirapen var på den tiden billig. Barnen var ständigt hungriga.

Ante fiskade mest i Balsjön och Fisksjön. I Balsjön kunde han få braxen, förutom gädda och abborre, som han med cykel for omkring och sålde. Med fisk i konten gick han över skogen från Fisksjön till Kullsta för att saluföra den. Ante var som sagt en duktig snickare och tillverkade harvar till bönderna i trakten under ett antal årtionden i början på 1910-talet. När sönerna blev äldre fick även de bidra med försörjningen med bl.a. fiske och skogsarbete. Den hårda tiden i början på 30-talet klingade så småningom av. I slutet på det årtiondet började jobben komma tillbaka. 1938 kunde en dags skogsarbete betalas med 10:-. Den summan räckte då att fylla hela ryggsäcken med mat för den kommande veckan i skogen.